

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1099 1, 3
11, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 38, 38-1, 40, 53, 57 STRAIPSNIŲ IR
ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 39¹ STRAIPSNIU IR
VIII SKYRIUMI ĮSTATYMO PROJEKTO
TAP Nr. 19-1979; TAIS Nr. 19-9055(2)**

2019-12-09 Nr.NV-3456

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 1, 3 11, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 38, 38-1, 40, 53, 57 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 39¹ straipsniu ir VIII skyriumi įstatymo projekto (toliau – Projektas) atitiktį Konstitucijai, įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu keičiamo Konkurencijos įstatymo (toliau - keičiamas Įstatymas) Įstatymo 11 str. 1 d. siekiant teisinio reguliavimo aiškumo tikslinama šiais aspektais: 1) atskleistina, kokia *informacija* apie tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamus ūkio subjektus ar ūkio subjektus, kurių kontrolė įgyjama, yra skelbiama Konkurencijos tarybos interneto svetainėje; 2) atskleistinas keičiamame Įstatyme nevartojamų sąvokų *kontrolės įgijimo priemonės* ir *vykdomų veiklų* turinys.

2. Keičiamo Įstatymo 11 str. 2 d. tikslintina, papildant teisiniu reguliavimu, nustatančiu pareigas subjektams, pateikus Konkurencijos tarybos nustatytų reikalavimų neatitinkantį pranešimą apie koncentraciją, minimalų terminą prievolei tokį pranešimą patikslinti ir pasekmes šių pareigų neįvykdžius. Atkreiptinas dėmesys, kad šio straipsnio 5 ir 6 d. nustatytas analogiškas reguliavimas susijęs tik su *papildomos informacijos* pagal Konkurencijos tarybos prašymą pateikimu.

3. Keičiamo Įstatymo 11 str. 6 d. tikslintina šiais aspektais: 1) atsižvelgiant į pasekmes, sukeltas nepateikus Konkurencijos tarybos pagal šio straipsnio 5 d. prašomos pranešimui apie koncentraciją nagrinėti reikalingos papildomos informacijos, nurodytiną minimalų terminą, kurį Konkurencija taryba galėtų nustatyti tokios papildomos informacijos pateikimui; 2) atsižvelgiant į tai, kad atitinkamas Konkurencijos tarybos sprendimas neturėtų sukelti pasekmių anksčiau nei jis yra priimamas, tikslintina nuostata, remiantis kuria termino

pranešimui apie koncentraciją nagrinėti sustabdymas skaičiuojamas nuo kitos darbo dienos, kai pasibaigia nustatytas terminas pateikti informaciją, kai tuo tarpu Konkurencijos taryba sprendimą dėl termino stabdymo priima tik po 7 darbo dienų, ir atitinkamai nuostata, remiantis kuria sustabdymo terminas skaičiuojamas iki tos darbo dienos, kai Konkurencijos taryba gauna visą informaciją, kai tuo tarpu sprendimas dėl termino sustabdymo pasibaigimo priimamas per 7 darbo dienas nuo šios informacijos gavimo; 3) nustatyta pareiga Konkurencijos tarybai apie koncentracijos nagrinėjimo procedūros nutraukimą pranešti atitinkamam ūkio subjektui.

4. Atsižvelgiant į tai, kad terminas pranešimo apie koncentraciją išnagrinėjimui pagal keičiamo Įstatymo 11 str. 2 d. matuojamas mėnesiais, tai ir šio termino pratęsimo laikotarpis turėtų būti matuojamas mėnesiais, o ne darbo dienomis, kaip tai nustatyta keičiamo Įstatymo 11 str. 7 d.

5. Keičiamo Įstatymo 17 str. 1 d. nuostata, remiantis kuria Konkurencijos taryba, atlikdama jai nustatytas funkcijas, sprendimus priima savarankiškai ir nepriklausomai nuo *politinės* ir kitos išorinės *įtakos*, nesiekdama ir nepriimdama *nurodymų iš valstybės institucijų* ar bet kokio kito *viešojo* ar privataus *subjekto*, tikslintina siekiant teisinio reguliavimo aiškumo. Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis galiojančiu reguliavimu, Konkurencijos taryba yra savarankiška valstybės įstaiga, *vykdanti* valstybinę konkurencijos politiką. Tačiau remiantis Vyriausybės įstatymo 29 str. 1 d. *formuoti* valstybės politiką, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą ministrui pavestose valdymo srityse pareiga priskirta ministerijoms, o konkurencijos politikos formavimas, remiantis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 921, 7.1 p. priskirtas šiai ministerijai. Pažymėtina, kad Europos Parlamento ir Tarybos 2018 m. gruodžio 11 d. direktyvos (ES) 2019/1, kuria siekiama įgalinti valstybių narių konkurencijos institucijas, kad jos būtų veiksmingesnės vykdymo užtikrintojos, ir kuria užtikrinamas tinkamas vidaus rinkos veikimas (toliau – Direktyva (ES) 2019/1), 4 str. 1 d. b) punkte nustatyta su tuo susijusi išlyga: „<...> nedarant poveikio valstybės narės Vyriausybės teisei, kai taikytina, *pateikti bendrąsias politikos taisykles*, kurios nėra susijusios su sektorių tyrimais ar konkrečiomis vykdymo užtikrinimo procedūromis <...>“, kuri turėtų būti atitinkamai perkelta keičiamame Įstatyme.

6. Keičiamo Įstatymo 17 str. 3 d. tikslintina, vietoje nuorodos į šio straipsnio 6 d., pateikiant nuorodą į šio straipsnio 5 d. Be to, ši nuostata tikslintina lingvistiniu aspektu, aiškiai išvardinant Konkurencijos tarybos finansavimo šaltinius (šioje nuostatoje nurodytos šio straipsnio 5 d. minimos lėšos ir kitos teisėtai gautos lėšos nėra valstybės biudžeto lėšos).

7. Keičiamo Įstatymo 17 str. 4 d. tikslintina šiais aspektais:

7.1. Atsižvelgiant į tai, kad įstatymuose turi būti dėstomos tik norminės nuostatos (žr. Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 43 p.), atsisakytina deklaratyvių ir perteklinių formuluočių, aiškiai nustatant subjektus, kuriems priskiriamos konkrečiai apibrėžtos kituose teisės aktuose nereglamentuotos pareigos. Atkreiptinas dėmesys, kad pvz.: pakankamą skaičių kvalifikuotų darbuotojų turėtų užtikrinti keičiamo Įstatymo 20 str. 1 d. 3 p., remiantis kuriuo Konkurencijos tarybos pirmininkas priima į darbą ir atleidžia iš darbo Konkurencijos tarybos administracijos darbuotojus; lėšų Konkurencijos tarybos funkcijoms atlikti pakankamumas turėtų būti užtikrintas įgyvendinant Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas ir jose įtvirtintas procedūras bei Konkurencijos įstatyme įtvirtintus papildomus Konkurencijos tarybos finansavimo šaltinius (keičiamo Įstatymo 17 str. 3 d.); pakankamą įrangą, įskaitant tinkamas informacinių technologijų priemones turėtų užtikrinti Konkurencijos tarybos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 1999 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 822, 16.1 p. įgyvendinimas, remiantis kuriuo Konkurencijos tarybos pirmininkas organizuoja Konkurencijos tarybos darbą. Papildomai pažymėtina, kad minėtas reguliavimas įvertintinas jo atitikties Konstitucinio Teismo doktrinos kontekste. Pirma, iš Konstitucijos išplaukia, kad jeigu įstatymų leidėjas yra įsteigęs kokią nors instituciją, kuriai patikėta vykdyti tam tikrą valstybės funkciją ar funkcijas, jis turi numatyti ir jos finansavimo šaltinius, nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad tas finansavimas būtų pakankamas atitinkamai funkcijai (funkcijoms) vykdyti (Konstitucinio Teismo 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimas). Antra, nuostata dėl pakankamų lėšų Konkurencijos tarybai užtikrinimo įvertintina jos atitikties Konstitucijos 94 straipsnio 4 punkto nuostatai, kad įgaliojimus rengti valstybės biudžeto projektą turi Vyriausybė, kuri reiškia, jog Vyriausybė – ir tik ji – turi įgaliojimus valstybės biudžeto projekte numatyti, kiek lėšų ir iš kokių pajamų šaltinių turėtų būti gauta, kiek lėšų ir kokiems tikslams turėtų būti skirta, ir kita. Valstybės biudžeto projekte numatydamą valstybės išlaidas, Vyriausybė saistoma atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės imperatyvo, konstitucinio valdžių padalijimo principo, kas suponuoja Vyriausybės pareigą rengiant valstybės biudžeto projektą atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius (Konstitucinio Teismo 2002 m. liepos 11 d. nutarimas).

7.2. Remiantis Valstybės tarnybos įstatymo 9 str. į pareigas priimami valstybės tarnautojai turi atitikti bendruosius reikalavimus, nurodytus Valstybės tarnybos įstatymo 9 str. 1 d. ir *specialiuosius reikalavimus*, nustatytus teisės aktuose ar pareigybės aprašyme. Jei keičiamo Įstatymo 17 str. 4 d. nuostata, remiantis kuria Konkurencijos tarybai turi būti

užtikrintas pakankamas skaičius darbuotojų, kurie turėtų *reikiamų techninių ir technologinių ekspertinių žinių*, norima nustatyti tokius specialiuosius reikalavimus, juos atitinkamai reikėtų ir dėstyti kaip specialiuosius reikalavimus Konkurencijos įstatyme, kituose teisės aktuose ar Konkurencijos tarybos administracijos valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose.

8. Keičiamo Įstatymo 18 str. 2 d. 2 p. tikslintinas, jame atsisakant nuorodos į keičiamo Įstatymo 35 str. 3 d. dėl šioje dalyje dėstomos nuostatos turinio.

9. Keičiamo Įstatymo 19 str. 11 d., kurioje nustatoma, kad Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai, Konkurencijos tarybos administracijos darbuotojai, nustoję eiti pareigas Konkurencijos taryboje, *7 metus* po tarnybos Konkurencijos taryboje pabaigos turi pareigą nusišalinti nuo atstovavimo kitam asmeniui ar veikimo kito asmens vardu ar interesais dėl tų pažeidimų tyrimo ar koncentracijų nagrinėjimo bylų, kurias asmuo nagrinėjo Konkurencijos taryboje, dalyvavo priimant dėl jų sprendimus ar kitaip prisidėjo prie jų vertinimo, įvertintina jos atitiktis konstituciniam asmens laisvių ribojimo principui. Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją riboti asmens teisės ir laisvės galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: tai daroma įstatymu; ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves ir Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei esmė; yra laikomasi konstitucinio *proporcingumo* principo (Konstitucinio Teismo 2005 m. gegužės 13 d., 2008 m. kovo 5 d., 2008 m. birželio 30 d. nutarimai). Atsižvelgiant į tai, Projekto Aiškinamasis raštas pildytas išsamiau tokios nuostatos pagrindimu. Be to, keičiamo Įstatymo 19 str. 11 d. tikslintina, atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 13 str., vietoje *koncentracijos nagrinėjimo bylų* nurodant *koncentracijos priežiūros procedūras*. Šiuo aspektu tikslintinos ir kitos Projekto nuostatos, pvz., keičiamo Įstatymo 21 str. 15 ir 16 d.

10. Keičiamo Įstatymo 21 str. 1 d. nustatoma, kad Konkurencijos taryba ir jos administracijos darbuotojai privalo saugoti atliekant šio įstatymo laikymosi priežiūrą sužinotas ūkio subjektų komercines ir *profesines paslaptis*, tačiau šio straipsnio 3-7 d. pateiktas teisinis reguliavimas yra skirtas tik komercinių paslapčių apsaugai. Siūlytina tikslinti minėtas keičiamo Įstatymo 21 str. nuostatas šiuo aspektu. Šiuo aspektu įvertintinos ir kitos keičiamo Įstatymo nuostatos, pvz., 15 str. 1 d. 3 p., 4 d., 18 str. 2 d. 1 p., 29 str. 2 d., 4 d.

11. Keičiamo Įstatymo 21 str. 2 d. nuostata tikslintina nurodant, kokias teises pasekmes sukelia ūkio subjekto Konkurencijos tarybai pateikti (nepateikti) paaiškinimai dėl jo komercinę ar profesinę paslaptį sudarančios informacijos. Taip pat, nurodytinas minimalus Konkurencijos tarybos nustatytinas terminas šiems paaiškinimams pateikti. Be to, šioje nuostatoje tikslintina, kokiems *Įstatymo nurodytiems* pažeidimams įrodyti Konkurencijos taryba turi teisę atskleisti ir naudoti ūkio subjektų komercines ir profesines paslaptis.

12. Keičiamo Įstatymo 21 str. 4 d. tikslintina nurodant, kad ūkio subjektas įpareigojamas atitinkamą informaciją nurodyti per *Konkurencijos tarybos* nustatytą terminą. Šiuo aspektu tikslintina ir šio straipsnio 6 d. bei kitos keičiamo Įstatymo nuostatos, pvz., 26 str. 3 d.

13. Keičiamo Įstatymo 21 str. 5 d. tikslintina, pateikiant korektišką nuorodą į keičiamo Įstatymo 21 str. 3 d.

14. Keičiamo Įstatymo 21 str. 9 d. tikslintina nurodant, kad Konkurencijos taryba neatskleidžia Europos Komisijos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių konkurencijos institucijų tarpusavio komunikacijos *dokumentų*.

15. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, keičiamo Įstatymo 21 str. 16 d. tikslintina, joje minimus atvejus, kuriais Konkurencijos tarybai atliekant šio įstatymo ir kitų įstatymų, kurių priežiūrą vykdo Konkurencijos taryba, pavestas funkcijas galima būtų taikyti duomenų subjektų teisių apribojimus, dėstyti kaip atskirus 16 d. struktūrinius elementus, t. y. punktus. Be to, atsižvelgiant į tai, kad įstatymų pažeidimų tyrimo *procedūros strategijos* ir planuojamų atlikti *tyrimo veiksmų* atskleidimas pateiktų į kito atvejo, t. y. jeigu įgyvendinus duomenų subjekto teises būtų padarytas neigiamas poveikis pažeidimų tyrimo ar koncentracijos nagrinėjimo *procedūros eigai ar tikslams*, turinį, siūlytina šiuos abu atvejus apjungti į vieną.

16. Keičiamo Įstatymo 25 str. 1 d. 4 p. atliekami pakeitimai pagrįstini Projekto Aiškinamajame rašte. Atsižvelgiant į tai, kad įeiti ir atlikti patikrinimą ūkio subjekto naudojamose patalpose galima tik turint teismo leidimą (žr. keičiamo Įstatymo 25 str. 3 d.), o tyrimui reikalingų dokumentų peržiūrai, jų kopijų, išrašų gavimui tokio leidimo nereikia, keičiamo Įstatymo 25 str. 1 d. 4 p. neatsisakytina reguliavimo, kuriuo nustatyta Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisė užantspauduoti ūkio subjekto naudojamas *patalpas, kuriose laikomi dokumentai*, tik gavus teismo leidimą. Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad remiantis Direktyvos (ES) 2019/1 6 str. 1 d. d) p. Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams turėtų būti suteikta teisė užplombuoti ne tik tas ūkio subjekto naudojamas patalpas, kuriose laikomi dokumentai, bet visas ūkio subjekto naudojamas patalpas, kuriose atliekamas patikrinimas.

17. Keičiamo Įstatymo 25 str. 10 d. nustatoma, kad kai šio *straipsnio 1 dalyje* nurodytus tyrimo veiksmus Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai atlieka kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucijos vardu, kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucijos įgalioti ar kiti lydintys asmenys turi teisę prisidėti prie tyrimo veiksmų atlikimo. Atkreipiame dėmesį, kad remiantis Direktyvos (ES) 2019/1 24 str. 1 d. tokie kitos valstybės narės konkurencijos institucijos įgalioti ar kiti lydintys asmenys gali dalyvauti tik atliekant Direktyvos (ES) 2019/1 6, 7 ir 9 str. nurodytus tyrimo veiksmus, t. y. apimant tik

keičiamo Įstatymo 25 str. 1 d. 1- 5 p. bei dalinai 6 ir 8 p. nurodytus tyrimo veiksmus. Šiuo aspektu tikslintina ir šio straipsnio 11 d. paskutinis sakinys.

18. Keičiamo Įstatymo 25 str. 11 d. tikslintina, užtikrinant jos suderinamumą su Direktyvos (ES) 2019/1 24 str. 2 d. nuostatomis. Pirma, keičiamo Įstatymo 25 str. 11 d. nuostata, kuria nustatoma, kad Konkurencijos taryba turi teisę kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucijos prašyti atlikti tyrimo veiksmus, kad būtų nustatyta, ar ūkio subjektas nepažeidė šio straipsnio 1 dalyje įtvirtintų Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisių, nedera su Direktyvos (ES) 2019/1 24 str. 2 d. pateikta nuoroda į jos 6, 8-12 str. numatytas tyrimo priemones ir sprendimus, kurie niekaip nesusiję su keičiamo Įstatymo 25 str. 1 d. 2, 7, 9-13 p. įtvirtintomis Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisėmis. Antra, remiantis Direktyvos (ES) 2019/1 24 str. 2 d., Konkurencijos taryba turėtų turėti teisę kaip įrodymą naudoti kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucijos surinktą ir Konkurencijos tarybai perduotą informaciją tik *taikant Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 12 str. nustatytas apsaugos priemones*, todėl atitinkamai pildytinas keičiamo Įstatymo 25 str. 11 d. 2 sakinys. Be to, atsižvelgiant į tai, kad šioje dalyje nustatomos taip pat ir Konkurencijos tarybos teisės, atitinkamai tikslintinas keičiamo Įstatymo 25 str. pavadinimas.

19. Keičiamo Įstatymo 26 str. 4 d. nurodoma, kad jeigu yra būtina, laikinosios priemonės taikomos iki *galutinio* Konkurencijos tarybos nutarimo priėmimo. Atkreipiame dėmesį, kad šia nuostata perkeliama Direktyvos (ES) 2019/1 11 str. 1 d. nuostata, o remiantis šios direktyvos 2 str. 1 d. 22 p. galutiniu sprendimu suprantamas sprendimas, kuris negali ar nebegali būti peržiūrėtas įprasta apeliacine tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamame Įstatyme nėra nustatyta, kas laikoma galutiniu Konkurencijos tarybos sprendimu, atitinkamomis nuostatomis pildytinas Projektas. Taip pat įvertintinas poreikis tikslinti kitas keičiamo Įstatymo nuostatas, kuriose minimas *galutinis* Konkurencijos tarybos sprendimas, pvz., 21 str. 7,8 ir 14 d., 35 str. 4 d. 4 p., 38 str. 5 d., 51 str. 4 d.

20. Įvertintinas poreikis tikslinti keičiamo Įstatymo 29 str. 2 d. pateiktą nuorodą į keičiamo Įstatymo 38¹ str. 5 d.

21. Atsižvelgiant į keičiamo Konkurencijos Įstatymo V skyriaus pavadinimą, keičiamo Įstatymo 29 str. 3 dalyje vietoje „procedūros dėl šio įstatymo pažeidimo“ nurodytina „procedūros dėl šio įstatymo pažeidimo *tyrimo*“.

22. Keičiamo Įstatymo 35 str. 1 d. 5 p. tikslintinas nurodant, kur nustatytas pinigines baudas Konkurencijos taryba turi teisę skirti.

23. Keičiamo Įstatymo 35 str. 6 d. numato, kad *nustačius* solidarios atsakomybės *taikymo sąlygas*, kylančias iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ir 102 straipsnių ir juos aiškinančios Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos, už šio įstatymo pažeidimus

solidariai atsako ūkio subjektą *sudarantys* asmenys. Ši nuostata vertintina keliais aspektais. Pirma, ji neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 6 p. įtvirtinto aiškumo principo, reiškiančio, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, kadangi iš pateiktos nuostatos nėra aišku, kas laikytina ūkio subjektą *sudarančiais* asmenimis. Antra, ši nuostata, kuria įstatyme *expressis verbis* nėra nustatomi subjektai, kuriems būtų taikoma solidari atsakomybė bei solidarios atsakomybės *taikymo sąlygos*, nederą su Konstitucinio Teismo doktrina, remiantis kuria riboti asmens teisės ir laisvės, taip pat ir ūkinės veiklos laisvę galima tik jei tai daroma *įstatymu*. Atkreiptinas dėmesys, kad Direktyvos (ES) 2019/1 preambulės 46 p. nurodoma, kad nacionalinės konkurencijos institucijos turėtų galėti taikyti *įmonės* sąvoką, kad nustatytų, jog *patronuojančioji* įmonė yra atsakinga už vienos iš jos *patronuojamųjų* įmonių elgesį, kai patronuojančioji įmonė ir jos patronuojamoji įmonė sudaro vieną ekonominį vienetą, ir skirti jai baudas, o šios direktyvos 13 str. 5 d. nustato valstybėms narėms pareigą užtikrinti, kad skiriant baudas *patronuojančiosioms* įmonėms būtų taikoma *įmonės* sąvoka. Šiuo aspektu įvertintina ir keičiamo Įstatymo 36 str. 2 d. ir 39¹ str. minima *ūkio subjektų junginio* sąvoka, tutint omenyje dar ir tai, kad keičiamo Įstatymo 3 str. 18 d. yra nustatyta *susijusių ūkio subjektų grupės* sąvoka.

24. Keičiamo Įstatymo 36 str. 1-4 dalys, kuriose nustatomas baudų skaičiavimo atskaitos taškas yra bendrosios metinės pasaulinės *pajamos* praėjusiais ūkiniais metais, tikslintinos derinant jas su Direktyvos (ES) 2019/1 13, 15 ir 16 str. nuostatomis, remiantis kuriomis baudų skaičiavimo atskaitos taškas yra bendroji metinė pasaulinė *apyvarta* praėjusiais ūkiniais metais. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Direktyvos (ES) 2019/1 15 str. 1 d. valstybės narės turi *užtikrinti*, kad didžiausias baudos, kurią nacionalinės konkurencijos institucijos gali skirti kiekvienai įmonei ar įmonių asociacijai už dalyvavimą darant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 str. pažeidimą, dydis būtų *ne mažesnis* nei 10 % įmonės ar įmonių asociacijos bendros *pasaulinės apyvartos* per praėjusius finansinius metus. Be to, siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, keičiamo Įstatymo 36 str. 3 ir 4 dalys tikslintinos, nurodant visus konkrečius keičiamo Įstatymo straipsnius, kuriuos pažeidus būtų skiriamos atitinkamos baudos, o šio straipsnio 2-4 d. tikslintinos, atsisakant žodžių „gali būti“, „turi teisę“, tokiu būdu nustatant aiškiai apibrėžtą Konkurencijos tarybos kompetenciją pažeidus atitinkamas keičiamo Įstatymo nuostatas skirti baudas.

25. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 36 str. 2 d., kurioje reguliavimas skirtas ūkio subjektų junginiui, įvertintinas poreikis tikslinti keičiamo Įstatymo 37 str. 1 d. 4 p., kuriame nustatomas reguliavimas, kai pažeidimą padaro keli ūkio subjektai.

26. Keičiamo Įstatymo 37 str. 1 d. 5 p. pakeitimo, kuriuo šiame punkte nurodyta aplinkybė būtų aktuali tik keičiamo Įstatymo 36 str. 2 d. nurodytu atveju, pagrindimas pateiktinas Projekto Aiškinamajame rašte.

27. Keičiamo Įstatymo 38 str. 1 d. 2 p. tikslintinas, atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2019/1 17 str. 2 d. c) punktą, remiantis kuriuo įrodymai turi būti pateikti su sąlyga, kad konkurencijos institucija *dar neturėjo pakankamų įrodymų*, kad galėtų atlikti tokį patikrinimą, arba dar neatliko tokio patikrinimo ar, kad ta institucija *dar neturėjo pakankamų įrodymų*, kad galėtų nustatyti tokį pažeidimą.

28. Keičiamo Įstatymo 38 str. 4 d. tikslintina, atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2019/1 22 str. 1 d., remiantis kuria *supaprastintas* prašymas gali būti teikiamas taip pat, jei subjektas Europos Komisijai yra pateikęs *išsamų* prašymą dėl to paties įtariamo pažeidimo.

29. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 36 str. ir 39¹ str. turinį, kuriuose reguliuojami santykiai išskirtinai susiję tik su baudomis, keičiamo Įstatymo 39¹ str. pavadinimas tikslintinas vietoje *sankcijų vykdymo ypatumų* nurodant *baudų sumokėjimo ypatumus*.

30. Keičiamo Įstatymo 58 str. 2 d. tikslintina šiais aspektais:

30.1. Nuostata, kuria nustatoma, kad būtų išieškoma bauda ir palūkanos už kitos ES valstybės narės *nacionalinių teisės aktų*, kuriais perkeliamos Direktyvos (ES) 2019/1 13 ir 16 str. nuostatos, *pažeidimą* tikslintina, kadangi minėti Direktyvos (ES) 2019/1 straipsniai reguliuoja baudų skyrimą. Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis Direktyvos (ES) 2019/1 26 str. 1 d., valstybės narės užtikrina, kad prašančiosios institucijos prašymu prašomoji institucija užtikrintų prašančiosios institucijos *pagal* Direktyvos (ES) 2019/1 13 ir 16 str. priimtų *sprendimų*, kuriais skiriamos baudos arba periodinės baudos, *vykdymą*.

30.2. Nuostata, remiantis kuria Konkurencijos tarybos nustatytus reikalavimus atitinkantį *prašymą* Konkurencijos taryba *pateikia vykdyti* antstoliui, tikslintina ją derinant su keičiamo Įstatymo 58 str. 6 d., remiantis kuria vykdomuoju dokumentu, kuris turi būti vykdomas pagal šio straipsnio 2 dalį, yra kitos ES valstybės narės konkurencijos institucijos *sprendimas* dėl priverstinio baudos ir palūkanų išieškojimo. Šiuo aspektu tikslintinos ir šio straipsnio 3 - 5 d., 11 d., keičiamo Įstatymo 59 str. 1 ir 2 d.

30.3. Keičiamo Įstatymo 58 str. 2 d. reguliavimas pildytinas Direktyvos (ES) 2019/1 26 str. 3 d. nuostata, remiantis kuria prašančioji institucija gali teikti prašymą tik dėl *galutinio sprendimo*, t. y. sprendimo, kuris negali ar nebegali būti peržiūrėtas įprasta apeliacine tvarka, vykdymo užtikrinimo.

31. Keičiamo Įstatymo 58 str. 6 d. nustato, kad Konkurencijos taryba kitos valstybės narės konkurencijos institucijos sprendimo dėl priverstinio baudos ir palūkanų išieškojimo vykdymo procese turi išieškotojo teises ir pareigas. Atsižvelgiant į tai, kad išieškotojo teises

nustato Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 639 str., kuriame tarpe kitų teisių numatytos ir tokios, kaip sudaryti taikos sutartis ir atsisakyti išieškojimo, įvertintinas pagrindumas Konkurencijos tarybai tokias teises turėti.

32. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, keičiamo Įstatymo 58 str. 7 d. tikslintina, nurodant subjektą, į kurį turi būti kreipiamasi dėl priverstinio baudos ir palūkanų išieškojimo.

33. Keičiamo Įstatymo 58 str. 9 d. tikslintina keliais aspektais:

33.1. Atsižvelgiant į tai, kad pareigų ir prievolių kitų ES valstybių narių konkurencijos institucijoms nustatymas nėra Konkurencijos įstatymo reguliavimo dalykas, atitinkamai tikslintina nuostata „Konkurencijos tarybos išlaidas <....> atlygina kitos ES valstybės narės konkurencijos institucija“.

33.2. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, nuostata, remiantis kuria „Konkurencijos tarybos išlaidas, patirtas vykdant <....> nurodytus veiksmus *ar Konkurencijos tarybai kreipusis į antstolį* pagal šio straipsnio 2 ir 4 d., *atlygina kitos ES valstybės narės konkurencijos institucija*“, tikslintina, nurodant kokias išlaidas apims „išlaidos, Konkurencijos tarybai kreipusis į antstolį“. Atkreiptinas dėmesys, kitu keičiamo Įstatymo 58 str. 9 d. sakiniu nustatoma, kad *antstolių išlaidų*, patiriamų priverstinai išieškant kitos ES valstybės narės konkurencijos institucijos paskirtą baudą ir palūkanas, apskaičiavimo ir *apmokėjimo tvarką* reglamentuoja CPK ir kiti antstolių veiklą reglamentuojantys norminiai teisės aktai.

33.3. Nuostata, kuria nustatoma, kad *antstolių išlaidų*, patiriamų priverstinai išieškant kitos ES valstybės narės konkurencijos institucijos paskirtą baudą ir palūkanas, apskaičiavimo ir apmokėjimo tvarką reglamentuoja CPK ir kiti antstolių veiklą reglamentuojantys norminiai teisės aktai, tikslintina šiais aspektais: 1) CPK nenumato tokios sąvokos kaip *antstolio išlaidos*, o CPK 610 str. reguliuoja santykius, susijusius su *vykdymo išlaidomis*; 2) CPK 610 str. numato, kad vykdymo išlaidos išieškomos *iš skolininko*, tuo tarpu Direktyvos (ES) 2019/1 27 str. 7 ir 8 d. numato, kad valstybės narės *užtikrina*, kad prašomosios institucijos prašymu *prašančioji institucija* visiškai padengtų visas pagrįstas papildomas išlaidas, susijusias su veiksmais, kurių imtasi pagal Direktyvos (ES) 2019/1 24 ar 25 straipsnį. Tačiau taip pat numatoma, kad prašomoji institucija *gali* susigrąžinti visas išlaidas, kurių turėjo dėl veiksmų, kurių ėmėsi pagal Direktyvos (ES) 2019/1 26 straipsnį, t. y. dėl kitos valstybės narės konkurencijos institucijos sprendimo dėl priverstinio baudos ir palūkanų išieškojimo, iš prašančiosios institucijos vardu *surinktų baudų ar periodinių baudų*. Be to, numatyta, kad jei prašomajai institucijai nepavyksta surinkti baudų ar periodinių baudų, ji gali prašyti, kad išlaidas padengtų *prašančioji institucija*. Remiantis Direktyvos (ES) 2019/1 27 str. 8 d. valstybėms narėms taip pat leidžiama nustatyti, kad prašomoji institucija taip pat gali susigrąžinti išlaidas, susijusias su tokių sprendimų

vykdymo užtikrinimu, iš įmonės, kurios atžvilgiu turi būti užtikrintas baudos ar periodinės baudos priverstinis išieškojimas.

34. Keičiamo Įstatymo 58 str. 11 d. tikslintina, atsisakant nuostatos, kad *sąlygas* prašymams nustato Konkurencijos taryba, kadangi tokios sąlygos jau yra nustatytos, o esant poreikiui turėtų būti papildytos, keičiamo Įstatymo 58 str. 2 d.

35. Keičiamo Įstatymo 59 str. 2 d. tikslintina, remiantis Rekomendacijų 12 p., jame nurodant konkrečius kitus teisės aktus, kuriais vadovaujasi bendrosios kompetencijos teismai.

36. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo bei Direktyvos (ES) 2019/1 28 str. 1 d. tinkamo įgyvendinimo, keičiamo Įstatymo 59 str. 3 d. tikslintina, šios dalies 1 p. nurodant visus Direktyvos (ES) 2019/1 28 str. 1 d. a) p. nurodytus dokumentus, atitinkamai atsisakant perteklinio reguliavimo keičiamo Įstatymo 59 str. 3 d. pirmojoje pastraipoje.

37. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 21 str. 15 ir 16 d. turinį, Projekto 26 str. pildytinas nuostatomis dėl to, koks reguliavimas būtų taikytinas koncentracijos priežiūros procedūroms, pradėtoms iki šio įstatymo įsigaliojimo. Be to, Projekto 26 str. pildytinas pereinamosiomis nuostatomis dėl keičiamo Įstatymo 19 str. 11 d. teisinio reguliavimo taikymo.

38. Projekto 26 str. 1 d. tikslintina, darant išimtį dėl šio straipsnio 2 d. įsigaliojimo.

39. Atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 str. 4 d., remiantis kuria *teisės aktai* (tame tarpe ir įstatymų įgyvendinamieji), keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais *ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos*, atitinkamai tikslintinas Projekto 26 str. 2 d. numatytas terminas įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimui.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Ieva Peciukonienė

Ieva Peciukonienė, tel. +370 706 61807, el. p. ieva.peciukoniene@lr.lt